

ADOPTUJ SI SVOJHO
INTELEKTUÁLA

Silvester Lavrík

----- DiXit

Prečo píšem, čiže ľavá ruka diabla

Nadišiel čas byť úprimný. Rozhodol som sa, že sa pokúsim vysvetliť, prečo píšem. Ako píšem. Komu píšem... Viem, že vy by ste sa bez toho pokojne zaobišli. Ide však o to, že ja nie. Otázky o tom, prečo, ako, dokonca aj ako rýchlo píšem, dostávam často. Občas sa ma pýtajú aj na to, o čom píšem. Ak takú otázku položí dieťa, je to v poriadku. Ak mi ju však položí dospelý čitateľ, ktorý dokázateľne čítal niektorú z mojich kníh, nastáva pikantná situácia. Pre mňa, pravdaže. Poďme na to poporiadku. Ak so mnou vydržíte do konca, odmenou vám bude zistenie, že ste na tom oveľa lepšie, než ste si až doteraz mysleli. Lebo ako hovorí vo svojej prvej rade začínajúcim autorom americký prozaik Ray Bradbury - keď nemusíš, nepíš!

Keď sme pri čítaní, treba priznať, že aj ja som bol najskôr čitateľom. Už do školy som šiel ako čitateľ - samouk. CHLIEB PEČIVO - prvé dve slová, ktoré som si z jednotlivých písmen poskladal. Viseli na priečelí predajne, do ktorej ma mama posielala kúpiť to, čo výveska ponúkala - chlieb, rožky, vianočku,

briošky... Ten obchod bol predajňou znárodnenou rodine Semkovcov, až do tridsiatych rokov Schramekovcov. Jej majiteľkou a neskôr vedúcou bola teta Nela Semková. „Ic do Nely od Semka kupic hľeba,“ znel pokyn. A ja, bystroň prenáramný, som z toho usúdil, že nápis CHLIEB PEČIVO treba čítať: NELA SEMKOVÁ. Stratený v preklade, povedané jemne. Snaživý, ale zbytočne, povedané v súlade so skutočnosťou.

Keď som na svoj omyl vďaka sesternici Milke prišiel, červenal som sa až do zotmenia. Milka to však nikomu neprezradila a až do siedmej triedy sedela so mnou v jednej lavici. Nebyť sesternice, moja naivita by obveseľovala rovesníkov v oveľa hojnejšej miere, no aj tak neubehol deň, aby som im nedal zámienku na to, aby sa na mne smiali. Ako napríklad vtedy, keď mi Martin Šaveľ cestou z hodiny náboženstva prezradil, že darčeky nenosí Ježiško. So slzami v očiach a s výkrikom „Klamár!“ som sa naňho vrhol, aby som v kruhu veselíacich sa spolužiakov dostal riadnu nakladačku. Modriny sa zahojili rýchlo, ale pocit krivdy a historickej lúpeže som dodnes celkom nestrávil. Faktom však je, že spolu so sesternicou Emíliou sme svoj prvý šlabikár, dostávali sme jeden do lavice, prečítali od a po zet, od prvej po poslednú stranu ešte v ten deň, keď sme ho dostali.

Písanie bol v ranom období mojej povinnej školskej dochádzky samostatný predmet. Viem,

nebolo to ešte celkom autorské písanie, ale neutíšiteľná kreativita si počas tých hodín vedela vydobyť priestor. Pani učiteľka Ganóczyová by o tom vedela rozprávať! Striebristé, nakrátko ostrihané vlásky s prísne začesanou ofinou prechádzajúcou prostriedom čela, dobrotivá tvár farby orgovánového dreva, ušľachtilými filigránskymi vráskami prekreslená do podoby patinovaného šperku, srdce z masla. A nebesky modré oči. Vonkoncom a dočista svätá osoba! Keď sa usmiala, stromy v okolitých záhradách nahodili puky aj uprostred zimy. Učiteľské vzdelanie získala v Katolíckom učiteľskom ústave v Spišskej Kapitule. My sme boli jej poslední prváci, ona naša prvá učiteľka.

Otília Ganóczyová ten predmet volala krasopis. A neboli to z jej strany len plané reči. Jediná nezbedná nožička potiahnutá pod linku, trasľavou rukou vykrúžený oblúčik vyskakujúci zo svojho riadka, a bolo po bezoblačnom blankytnom v jej očiach. A ako to už s obláčikmi v dusnom ovzduší býva, pribúdali rýchlo. Búrka nastala vždy najneskôr v druhej polovici hodiny. Ujsť nebolo kam. Veru, aj na hromy-blesky došlo. Nie, nekričala. Bila nás. Cap-cap, rukou pripomínajúcou suchý konárik v hodvábnom papieri po tých našich, bacuľatých, kľavých a nešikovných. Nie, nebolelo to, kdeže! Zato slzy v jej modrých očiach pálili ešte aj pri zaspávaní. Ja som dostal hlavne

vtedy, keď ma pristihla, že píšem ľavačkou. Ľavá ruka je diablova, pošepala mi zakaždým, keď ma po nej capla.

A tak sa zo mňa stal vymodlený pravák. Viem, znie to ako nadávka, a veď to v mojom prípade ďaleko od nej nemalo. K pani učiteľke sa totiž pridala aj stará mama a mama... A spojenými silami, modlitbami adresovanými rovno Najvyššiemu dosiahli to, že vo vitríne vedľa riaditeľne som na výstavke zošit z krasopisu mal aj ja. Aj tu na Zemi sa bolo treba troška snažiť. A tak som celé hodiny presedel za dubovým kuchynským stolom, kôpka nových zošitov so širokými riadkami pri lakti, lebo len čo pominul usedavý plač nad nespravodlivosťou sveta, bolo treba zakaždým, keď som sa pomýlil, prepísať celý zošit. Plakali sme všetci, pani učiteľka, mama, stará mama aj ja, ale dokázali sme to. Až do svojich šestnástich som potom síce v rozrušení koktal, ale dnes viem písať oboma rukami. Prečo však píšem, nad tým musím rozmýšľať ďalej. S tým mi už ani pani učiteľka Ganóczyová, ani nik iný nepomôže.

ale dnes na jeho ručanie spomínam s láskou. Razantnosť a brutalita tohto riešenia, ktorá je však vo svojej podstate len dôkazom skratkovitej a skratovej úvahy o angažovaní medvedov v školstve, nám nemôže nepripomínať uvažovanie a konanie Igora Matoviča. Ponáhľam sa verejne ju zdiskreditovať hlavne preto, aby, nedajbože, nenapadla jemu. Čo nie je z jeho hlavy, nemá preňho žiadnej ceny. Riaditelia škôl si teda môžu vydýchnuť, opustiť hrôzu z predstavy, čo budú robiť v zime, keď sa medvede – učitelia odoberú na zimný spánok.

Z hrušky dolu, Igor!

10. augusta 2022, Denník N

Vážený pán premiér Eduard Heger, mal som tú česť stáť s Vami na jednom pódiu, keď sa vo Vás prebudila tá časť Vašej osobnosti, ktorú ste nechali verejne a opakovane povedať – odmietam žiť v strachu. Týkalo sa to vtedy ruskej agresie namierenej proti Ukrajine a celému slobodnému svetu. Chvíľu to trvalo a skúška správnosti Vám vyšla až na druhý pokus, ale bolo to presvedčivé. Priznám sa, uveril som Vám. A verím stále, aj keď možno už len dúfam. Presvedčíte nás, že nie ste ten, čo sa chcel všetkým páčiť, ale ste mužom odvahy, alebo to necháte na nás občanov, ktorí nemáme Vaše možnosti, len svoje hlasy, ktoré necháme alebo vo volebných urnách, alebo – ak nás budete ďalej takto ťahať, zaznieť opäť raz na námestiach? Požiadavka odchodu Igora Matoviča z exekutívy je ultimátum, ktoré síce sformulovala a predložila SaS, no stala sa tak len neformálnym hovorcom deviatich z desiatich občanov, ktorí síce nie sú neobyčajní, ale obyčajnými v matovičovskom zmysle slova byť nechcú.

Vážený pán premiér, je najvyšší čas urobiť takýto rázny a jednoznačný krok aj doma. Napriek tomu, že doma je ťažké byť prorokom. Lenže tu už žiadne prorocké nadanie mať netreba, ak si chcete predstaviť, čo sa stane, ak sa od Igora Matoviča neodstrihnete. Je pravdepodobné, že vo chvíli, keď Vás zapisoval na kandidátku svojho hnutia, pousiloval sa vytvoriť vo Vás nejaký druh závislosti od svojej osoby. Nie od programu, nie od cieľov, nie od hodnôt, ktoré budete spolu reprezentovať, ale od svojej osoby. Nebol som pri tom,

ale párkrát som ho už zažil v akcii a ani jeden jediný raz to nebolo inak. Prečo by práve u Vás robil výnimku?

Práve to, že pred časom z Vás urobil premiéra – vtedy to navonok vyzeralo tak, že skoro proti Vašej vôli –, sa toto moje podozrenie potvrdilo; ak by si Vami nebol istý, nikdy to nedopustí. To Vám potvrdí každý politológ, sociológ, psychológ aj psychiater. Ale aj každý obyčajný človek. Áno, mám na mysli ten typ ľudskej obyčajnosti, na ktorom Igor Matovič postavil svoju perfídnu personálnu politiku. V preklade to znamená, že z bezvýznamných snaživcov urobí (on!) vplyvných niktošov. Prepáčte, to nie ja, to Igor Matovič sa takto o Vás vyjadruje. Stačí, ak si zrekapitulujete jeho komentáre a vyjadrenia ku komukoľvek, kto sa mu znepáčil. Uspokojíte sa s takouto charakteristikou?

Je možné, že Vy ste svoju solidaritu posilnili nejakým typom sľubu neochvejnej vernosti a ak správne čítam Váš životopis, Vy takéto záväzky zvyknete brať vážne. Lenže život nie je skautský tábor a politika nie je debatný krúžok nositeľov odkazu dona Bosca. Viem si predstaviť, že do politiky Vás voviedol práve Váš idealizmus. Stál som vedľa Vás, videl som, ako sa rozprávate s vlastnými aj cudzími deťmi, ako reagujete na bežných smrteľníkov. Viem, že keď sa pozeráte, aj vidíte, keď načúvate, aj počujete. Nezapierajte sa, prosím. Ani pred sebou, ani pred nami. Vám to nepomôže, nám to vyslovene uškodí. Vtedy som si dovoľil povedať Vám, že to suverénne gesto vyhlásenia nezávislosti od opatrnosti Vám Igor Matovič nikdy neodpustí. Ak máte pocit, že som to nepovedal dosť presvedčivo, skúste si zrekapitulovať jeho postoj a vyjadrenia k téme vojny na Ukrajine. Ticho. Rozpačité ticho. Prečo? Lebo mu túto tému ukradol Heger. Lebo čo keď sa mu toto ticho raz bude hodiť, aby niekoho hodil cez palubu, ak bude treba? No a koho asi?

Pri Igorovi Matovičovi a v jeho perfídnej mysli žiadnu politickú budúcnosť nemáte. Nemáte ju od momentu, keď ste sa podujali prijať premiérsku misiu. Ak nebodaj vytrváte vo svojom postoji, po najbližších voľbách Vás odstaví, lebo Vaša osoba a Vaše meno sa preňho stane príťažou. Pro domo aj navonok. To na Vás sa presunie vina za Matoviča. Celá aj s čerešničkami typu krúžkovné. Keby mu to Heger nebol býval dovolil, mohli sme mať od Matoviča dávno pokoj, bude znieť slovenskými krčmami aj kaviarňami. Už to tam bzučí ako v úli. A kto by chcel vidieť, čo jedno žihadlo spraví s alergikom, ten je alebo sadista, alebo blázon. Ale pozor – blázni vedia byť nebezpeční. A sme zase pri Vašom všadeprítomnom ministrovi financií. Teda všade tam, kde sa seje vietor.

Asi to viete, ale bude to užitočné pripomenúť si – pre Igora Matoviča je jediným súperom v ringu Robert Fico. Všetci ostatní vrátane Richarda Sulíka, farbavého dobráka, čo má tú smolu, že dotiahne na Slovensko perspektívnu investíciu za miliardy, no vzápätí spraví nejakú neogabanosť a verejnosť si, samozrejme, zapamätá len to druhé, sú mu len sparingpartnermi pred hlavným zápasom. Keď sa ho na to opýtate, poprie to. Pochopiteľne. Nebude predsa nikoho klásť na svoju úroveň. To takí ako Igor Matovič jednoducho nerobia.

Spor medzi Robertom Ficom a Igorom Matovičom je, okrem toho, že aktivizuje hlavne nízke pudy v človeku, navyše nanajvýš osobnej povahy. Neprestanú, kým jeden druhého nevidia na kolienách. Ani jednému z nich nejde o Slovensko, pravdu či nebodaj demokraciu. Obaja sa tým pojmom z predošlej vety spreneverili už nespočetnekrát. Ich boj je bojom slizkého pornosaura s exhibicionistickým egomaniakom. Alebo aj naopak, vyberte si, ktorý je ktorý, lebo neproduktívneho primitívneho vzrušenia a škodlivej pozornosti obaja produkujú aj konzumujú toľko, že keby sme ich

zapriahli do žarnova, zomelú celú tohtoročnú úrodu obilnín a ešte utiahnu nočné osvetlenie Trnavy a Topolčian.

Ich vzájomný boj nie je žiadnym zápasom titanov, v ktorom pred očami dejín stoja proti sebe stelesnené dobro a stelesnené zlo. V ich súboji stojí proti sebe pudová nenávisť dvoch nízkych a podlých pováh, dvoch vyšinutých personalít. Má všetky znaky krčmovej bitky vrátane rekvizít a inventára vzájomných invektív. Klamár, zlodej, babrák a lump – tak si navzájom nadávajú. Bijú sa, až gombíky fíčkajú, nite na gatiach chrapčia. Oni sú v strede kruhu, všetci sa pozerajú na tých dvoch zurvalcov, ale v tej bitke ide o divákov, o to, kto zaplatí ďalšiu rundu, nie o nich. Kým budú mať aspoň jediného diváka, budú sa ruvať. Neveríte? Čítajte klasiku. Slovenskú, írsku, ruskú, nórsku... Obyčajní ľudia sú všade na svete rovnakí.

Je tu však ešte jedna možnosť. Povedať dosť. Je čas vykročiť zo začarovaného kruhu skautských poučiek a sľubov. Bobríka odvahy už máte, mimochodom, tak sa ho opýtajte, ako sa to robí, a poďme ďalej. Ste predseda vlády, povedal Vám to už niekto? Tú zodpovednosť ste prijali, prihlásili sa k nej jedným dychom spolu so sľubom, ktorý ste si kdesi v ústraní s Igorom dali. Sú tu však aj iné authority, ako je on. Skutočné. Oprávnené. Perspektívne. Funkčné. Ste na rade, pán premiér. Konajte, je najvyšší čas.

V čom vidím hlavný problém Igora Matoviča? Nuž – kde začať? Pre názornosť si pomôžeme príkladom. Bol predsedom vlády, predsedom strany, ktorá z posledných volieb vyšla s najväčším počtom hlasov. Po rokoch v opozícii sa dostal k moci. Nielenže sa na takú eventualitu nepripravil a do parlamentu sa na jeho kandidátke dostali takí ako Kuffa či Záborská, ale navyše sa obklopil celým zástupom pochlebovačov, ako napríklad ten poslanec z klubu OLANO, ktorý

nedávno verejne vyhlásil, že je hlúposť odvolávať ministra, ktorý má výsledky. Aké, teda okrem toho, že prešustroval celý politický kapitál, ktorý získal vo voľbách, a prehajdákval stovky miliónov na svoje geniálne nápady, ktoré majú spoločné len jedno – že sú jeho?

Igor Matovič sa k nadobudnutej moci správa ako rozmarné dieťa k sofistikovanej drahej hračke, príliš zložitej na jeho mentálnu výbavu. Svojou komplikovanosťou ho dráždi a provokuje, a keďže ju nevie ovládať, baví ho iba kaziť ju. Hlavná línia politického boja v súčasnosti naozaj prebieha medzi Ficom a Matovičom. Ten prvý vie moc len a len zneužívať, ten druhý sa ju používať nenaučil ani už nenaučí.

Vážený pán premiér, stiahnite svojho reprezentanta z ringu. Jemu pomôžete a Vám i nám sa ulaví. Jemu bude dobre v tichej záhrade za vysokým múrom, dočasne možno pod sedatívami, ale v konečnom dôsledku všetkým na osoh. Psychických chorôb, porúch a stavov duševnej nerovnováhy vo všeobecnosti pribúda, a Igor Matovič má v slovenskom meradle významný podiel na zvyšovaní všeobecnej nervozity. Myslia si to mnohí, viacerí odborníci o tom fundovane hovoria. A to nehovorím len o prispievateľoch a čitateľoch tohto denníka. Hovorím hlavne o tých obyčajných ľuďoch, ktorí v strachu o vlastné duševné zdravie dajú najbližšie svoj hlas aj diablove, len nech nemá dobrého slova o Matovičovi. A opakujem – netreba si mylíť Sulíka s nepriateľom. On naozaj nie je ani Matovičov, ani náš hlavný problém. Svoje koalíčné i abdikačné maslo na hlave nesporne má, no taká pahlná Veronika či nenechavý Boris sú oveľa väčšie osiny v zadku tejto vládnej zostavy. Sulík je len univerzálna zámienka na ospravedlňovanie Igorových excesov. Keď nebude Igora (vo vláde), problémy nepominú, ale zmizne ich iracionálna a choromyseľná podstata.

Spôsob vládnutia tejto koalície urobil z inak vcelku zdravej a pracovitej populácie, z uvedomelých občanov polyvalentných alergikov. Na všetko reagujeme prepriato, afektívne, z politiky na nás vyskakujú flaky.

Pán premiér, to naozaj chcete mať v životopise napísané, že ste boli predsedom vlády, ktorý mal v náplni práce to, čo bežne robia v práčovni? Prať, naparovať a žehliť? A keď sa už inak nedá, tak aspoň zahmlievať? Nejdem Vás ďalej strkať do skautskej uniformy, no ak má byť zrejmé, že ste z nej za posledný rok vyrástli, je čas získať ešte jedného bobríka. Toho bieleho. Je to bobrík šľachetnosti, ten najcennejší. Až potom sa pohneme ďalej. Až potom si zaslúžite rozhrešenie za svoje vajatanie. Až potom sa môžete považovať za statočného človeka. Nie ten, čo sa chcel všetkým páčiť, ale ten, ktorý prijatú zodpovednosť aj uniesol.

Stiahnite svojho reprezentanta z hry. Stanovte si podmienky, určite pravidlá, vládnete, keď ste už predseda vlády. Urobte to, čo je

jediné dobré, múdre a správne. Vy viete, že som Vám práve pripomenul kľúčové slová eucharistie. Nik však od Vás nežiada zázraky. Netreba meniť vodu na víno. Zavolajte si svojho ministra Igora Matoviča nabok a povedzte mu – z hrušky dolu, Igor. Kým sa osy naozaj nerozzúria. Urobte to pokorne, s rozvahou a pokojom, teda spôsobom, ktorý predsedovi vlády vyznávajúcemu skutočné kresťanské hodnoty nielen slovom, ale aj skutkom, prináleží.

Ak smiem niečo dodať, potom je tu osobná prosba. Urobte to rýchlo. Čas sa míňa a pochybnosti sú ako tie osy. Vedia byť koncom leta agresívne. Sme už unavení slnkom, vojnou, pandémiou, nepreceňujte nás, prosím. Povedali ste – odmietam žiť v strachu. Tak ho neprenášajte na nás, prosím. Ten náš je, bohužiaľ, nielen oprávnený, ale zo svojej podstaty aj hlbší. Je to strach o budúcnosť demokracie a strach o budúcnosť občianskych slobôd na Slovensku. Boj o zotrvanie Igora Matoviča v politike nás totiž neprímerane vyčerpáva a ťahá dozadu a nadol. Už viac než polovicu tohto volebného obdobia.

The image shows two billboards side-by-side. The left billboard is for a fair titled "Kráľovské rozprávky" (Royal Fairy Tales) held at Bojnický zámok (Bojnica Castle) from June 14-18 and 21-25, 2023. It features a castle illustration and logos of sponsors like PSS, brose, and Jafko. The right billboard is a political advertisement with the headline "MY VÁS MAFII NEPREDÁME" (We do not sell you to the mafia) and the logo for "OĽANO A PRIATELIA". It shows a man in a suit speaking to a crowd. Both billboards have the phone number 041-5621105 and the arton logo.

OBSAH

Na úvod	5
<u>Prečo píšem, čiže</u>	
<u>Ľavá ruka diabla</u>	8
Gumenicové pivo	12
Zápisky obyčajného človeka	15
Memorandum notorického voliča	18
Adoptuj si svojho intelektuála	22
Samoudavač RF, vzor 64	26
EÚ nie je sexy? A my áno?	33
Sloboda mýliť sa	37
<u>Prečo píšem, čiže</u>	
<u>Školákovo priznanie</u>	44
Drahý Vladimír Vladimírovič Putin	48
Fašizmus zvíťazí. Stačí mlčať	54
Premiér breše, Európan ide ďalej	59
Obesiť Merkelovú je predsa ľahké	66
Učitelia sú orchester bez dirigenta, partitúry a publika	72
Sám doma 2016	77
Primitívny pragmatizmus gazdov a charakterov	80
<u>Prečo píšem, čiže</u>	
<u>Chvála pamäti</u>	86
Úradník – Žubajík – Plavčan	90
Nenechám sa vyrušovať. Tisovec a trúby Jericha	96
Bazmek v parlamente	103
Demokracia ako antiseptikum	109
Predbiehal policajtov idúcich so zapnutým majákom	114
Vojna, káva, politika	121
Skutočný fašista nie je nikdy nahý	131

<u>Prečo píšem, čiže</u>	
<u>kuracie stehná bez kosti a kože</u>	136
Premiérovho svedomie za milión. Bez DPH	140
Vezmi tri baštrnáky...	146
Boli sme nežní, vieme byť slušní, potrebujeme byť dôslední	152
Breke-keke, čiže rozpaky vidiečana	158
Hanbím sa. Aj za Andreja Danka	164
R. P. A. D., čiže vymeniť kaderníka nestačí	169
Prepadla ma nádej	174
<u>Prečo píšem, čiže</u>	
<u>smutných nás nedostanú a veselí sa nedáme!</u>	180
Povstanie, hahula a Uibana	184
Fascinácia hnusom	190
Pochváľ Igora, zachrániš svet	196
Hliva ustricová na hrad!	200
Buď laska!	206
Čo bude s Putinom?	209
Od súmraku do úsvitu	216
<u>Prečo píšem, čiže</u>	
<u>prečo nepíšem čosi poriadne</u>	222
Mesianistický krúžok a iné kratochvile	226
Ak je veľa medvedov a málo učiteľov	231
Z hrušky dolu, Igor!	237
Vojna v topánkach mŕtveho muža	244
Tretia sloha našej hymny	250
Habemus trapas!	257
<u>Prečo píšem, čiže</u>	
<u>toto môže napísať len úbožiak</u>	264
Na záver	268
